

VERGİCİNİN DÜNYASI

CİHAT ÇETİNKAYA

Tebliğ ile kanun değişir mi?

Maliye Bakanlığı'nca yayınlanan 196 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği ile, serbest avukatlık faaliyetinden dolayı mükellefiyeti olan bir avukatın yanında başka bir avukatın sigortalı ve ücretli olarak çalışması halinde, ücretli olarak çalışan avukatlara yapılan ücret ödemeleri üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre vergi tevkifatı yapılması kaydıyla, ücretli olarak çalışan avukatların serbest meslek erbabı olarak mükellefiyet kaydının yapılmaması uygun görülmüştür. Bilindiği gibi avukatlık, doktorluk, veterinerlik, eczacılık, yeminli mali müşavirlik vb. meslek faaliyeti icra eden kimseler Gelir Vergisi Kanunu'ndaki ifadesi ile Serbest Meslek Erbabı olup, bu kimselerin bedeni faaliyetten ziyada fikri faaliyetle bulunmaları hali Serbest Meslek Faaliyeti olarak tanımlanmıştır. Serbest Meslek Faaliyetinin özelliği, Serbest Meslek Erbabı olan kimselerin herhangi bir işverenle bağlı olmaksızın meslek icra etmeleri ve faaliyetleri nedeni ile ayrı vergi mükellefiyeti tesis ettirerek serbest meslek defteri tutup, serbest meslek makbuzu kullanmalarıdır.

27.03.1996 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 196 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği, Adalet Bakanlığı'nın 14.04.1995 tarih ve 5548 sayılı yazısı ile beyan ettiği görüşe ve bir görüşün Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nce de benimsenmesine dayandırılmaktadır. Ayrıca, Danıştay 3.Dairesinin konuya ilişkin 21.12.1995 tarih ve E:1995/1760-K:1995/4379 sayılı kararı da tebliğ ile getirilen yeni düzenlemede etkili olmuştur.

Böylece serbest meslek faaliyeti icra eden avukatlar ayrı bir büro açmaksızın başka bir avukatın bürosunda ücretli olarak çalışabilecek ve bu durum "Birleştirilmiş Avukatlık Bürosu" kabul edilmeyecektir.

196 sayılı Genel Tebliği ile Serbest Meslek Erbabı olan avukatlar için getirilen istisna, bir seçimlik hak mahiyetindedir. Bir avukat mesleğini icra edebilmek için, tek başına büro açmak veya birleşik avukatlık bürosunda ortak olarak çalışmanın dışında, herhangi bir işletme riski almaksızın bir başka meslektaşının bürosunda sigortalı ve ücretli olarak çalışması ve hakkına sahip olmuştur. Tebliğ ile avukatlara tanınan bu seçimlik

hakkın, Gelir Vergisi Kanunu'nun Serbest Meslek

Erbabı tanımındaki yerine tam olarak oturtulmasına ihtiyaç vardır. Bunun yolu ise, konuyu düzenleyen kanun maddelerinde süratle değişiklik yapılması ve meselenin tartışılır olmaktan çıkarılmasıdır. Zira, Adalet Bakanlığı 27.08.1991 tarih ve 37412 sayılı yazısında verdiği görüşünü tamamen değiştirerek, 14.04.1995 tarih ve 5548 sayılı yazısı ile bugünkü uygulamaya zemin hazırlamıştır.

Tebliğ ile yapılan düzenlemenin yeni bir tebliğ ile değiştirilmesi ya da Adalet Bakanlığı'nın tekrar görüş değiştirilmesi halinde yeni tartışmaların doğması, meslek ütbasının sarsılması, hukuki problemlerin çıkması kaçınılmazdır.

Bütün bu nedenlerle Maliye Bakanlığı'ndaki bütüncül arkadaşlarımıza buradan sesleniyorum. Tebliğler kanunların cevaz verdiği hususlara açıklık getirmek, uygulamayı göstermek için çıkarılır.

196 Kanununda yer almıyan bir düzenleme olan tebliğle yapımı daha sonra çıkarılacak bir tebliğ ile de kaldırılacağı anlamına gelir.

Oysa, kanunla getirilen bir hakkın kaldırılması ya da değiştirilmesi yüce parlamentonun irade beyanına bağlıdır.

Bu nedenle bürokratların kanunun tüm serbest meslek erbabı durumundaki mükellefler bazında düşünülerek asıl mesleği hukukçuluk olan sayın Maliye Bakanımın huzuruna bir kanun maddesi değişikliği taslağı ile gitmeleri, maliye ocağının geleceklerine daha uygun olacaktır.

Geçen haftaki yazımda da belirttiğim gibi, Maliye Bakanlığı aşama yapma, kağıdını kırma, çağdaş maliyeyi kurma çabaları içinde.

Ancak, bu çabalar kanunlarla desteklenirse kalıcı ve köklü olur. Bugün ekonomik zorluklar nedeniyle muayenehane açamayan doktor, veteriner, diş hekimi, eczahane açamayan eczacı, büro kirası veremeyecek durumdaki Yeminli Mali Müşavir vb. Serbest Meslek Erbabı kimselerin de, 196 sayılı Genel Tebliğ ile avukatlara tanınan seçimlik haktan yararlanmak için Maliye Bakanlığı'nın kapısını çalacaklarından hiç kimsenin şüphesi olmasın. Neden tebliğ ile yapalım!

Gelin toplumsal uzlaşmayı ve doğruyu, kanunla kanun değişikliği ile hayata geçirelim. Güncel politikalarla vergicilik kurumlarına zarar vereceği gibi, meslek grupları ve toplum kesimleri arasında bir huzursuzluğun da kaynağı olacaktır.